

**စားသုံးသူအကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေ**

(၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဥပဒေအမှတ် ၁၀ ။)

၁၃၇၅ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း ၁၄ ရက်

(၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၄ ရက်)

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သည် ဤဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

**အခန်း ( ၁ )**

**အမည်နှင့်အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်**

- ၁။ ဤဥပဒေကို စားသုံးသူအကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေဟုခေါ်တွင်စေရမည်။
- ၂။ ဤဥပဒေတွင်ပါရှိသော အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်စေရမည် -
  - (က) **စားသုံးသူ** ဆိုသည်မှာ ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုကို ကုန်သွယ်ရောင်းဝယ်မှုအတွက် မဟုတ်ဘဲ စားသောက်ခြင်း သို့မဟုတ် သုံးစွဲခြင်း ပြုသူကိုဆိုသည်။
  - (ခ) **စားသုံးသူအကာအကွယ်ပေးရေး** ဆိုသည်မှာ ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှု နှင့် စပ်လျဉ်း၍ စားသုံးသူအား ဥပဒေဆိုင်ရာအကာအကွယ်ပေးရေး၊ ကျန်းမာရေး နှင့် ဘေးဥပဒ်အန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးဆိုင်ရာ အာမခံချက်ပေးရေးကို ဆိုသည်။
  - (ဂ) **ကုန်စည်** ဆိုသည်မှာ လူအများအသုံးပြုနိုင်ရန်နှင့်စားသုံးရန်တို့အတွက် ထိတွေ့နိုင်သော သို့မဟုတ် အပြည့်အဝထိတွေ့နိုင်သော၊ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော သို့မဟုတ် မရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော၊ စားသုံးနိုင်သော သို့မဟုတ် မစားသုံးနိုင်သော ကုန်သွယ်နိုင်သည့် အရာကို ဆိုသည်။
  - (ဃ) **ဝန်ဆောင်မှု** ဆိုသည်မှာ လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် လုပ်ငန်း သို့မဟုတ် လုပ်ဆောင်မှု အသွင်ဖြင့် စားသုံးသူ၏လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးသည့် ဆောင်ရွက်မှုကို ဆိုသည်။
  - (င) **ကုန်သွယ်မှု** ဆိုသည်မှာ ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုကို တန်ဖိုးသတ်မှတ်၍ အကျိုးအမြတ်ရရှိစေရန် ရည်ရွယ်ဆောင်ရွက်သော အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်ခြင်းကို ဆိုသည်။
  - (စ) **ကြော်ငြာ** ဆိုသည်မှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကဖြစ်စေ၊ အသင်းအဖွဲ့တစ်ခုကဖြစ်စေ၊ လုပ်ငန်းတစ်ရပ်ကဖြစ်စေ ထုတ်လုပ်သော ကုန်စည်နှင့်ဆောင်ရွက်ပေးသော ဝန်ဆောင်မှုကို အများပြည်သူသိရှိရန် အသိပေးထုတ်ပြန်သော ဆောင်ရွက်မှုကို ဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် လူထုဆက်သွယ်ရေးနည်းလမ်းဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်းလည်း ပါဝင်သည်။

- (ဆ) **စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်** ဆိုသည်မှာ ကုန်စည်ကို ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်း၊ ရောင်းချခြင်း၊ ပြုပြင်ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ပြည်ပသို့ တင်ပို့ခြင်း၊ ပြည်ပမှတင်သွင်းခြင်း၊ ပြန်လည်ရောင်းချခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ ဝန်ဆောင်မှု ပေးခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ ကြော်ငြာလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခြင်းကိုဖြစ်စေ တစ်ဦးချင်းသော် လည်းကောင်း၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့်သော်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်သူကို ဆိုသည်။
- (ဇ) **လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှု** ဆိုသည်မှာ ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စားသုံးသူ ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်စေရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် မှားယွင်းသော ဖော်ပြမှုကို ဖြစ်စေ၊ မမှန်ကန်သောကြော်ငြာကိုဖြစ်စေ သဘောရိုးဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်းမဟုတ်သည့် ပြုလုပ်မှုကိုလည်းကောင်း၊ ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် သဘာဝအရည်အသွေးကိုဖြစ်စေ၊ ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်ကိုဖြစ်စေ၊ ဆောင်ရွက်မှု ဖြစ်စဉ်ကိုဖြစ်စေ၊ ဝိသေသလက္ခဏာကိုဖြစ်စေ၊ သတ်မှတ်ထားသော စံချိန်စံညွှန်းကို ဖြစ်စေ၊ ရည်ရွယ်ချက်ကိုဖြစ်စေ၊ အရေအတွက်ကိုဖြစ်စေ အများပြည်သူက ယုံကြည်မှု လွဲမှားစွာလက်ခံရန် မရိုးမဖြောင့်သောသဘောဖြင့် ပြုလုပ်မှုကိုလည်းကောင်း ဆိုသည်။
- (ဈ) **ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု** ဆိုသည်မှာ သေဆုံးမှု၊ လူပုဂ္ဂိုလ်နစ်နာဆုံးရှုံးမှုနှင့် ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော သို့မဟုတ် မရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းတစ်ရပ်ရပ်နစ်နာဆုံးရှုံးမှုကို ဆိုသည်။
- (ည) **အရောင်းမြှင့်တင်ခြင်း** ဆိုသည်မှာ ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုကို စားသုံးသူက ပိုမိုကျယ်ပြန့်စွာ ဝယ်ယူရန် သို့မဟုတ် အသုံးပြုရန် ရည်ရွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းကို ဆိုသည်။
- (ဋ) **စားသုံးသူအငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းရေးအဖွဲ့** ဆိုသည်မှာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်နှင့် စားသုံးသူတို့အကြား ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဖြစ်ပွားသော အငြင်းပွားမှုကို ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းပေးရန် ဤဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းသောအဖွဲ့ကို ဆိုသည်။
- (ဌ) **ဝန်ကြီးဌာန** ဆိုသည်မှာ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနကိုဆိုသည်။
- (ဍ) **ဗဟိုကော်မတီ** ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းထားသော စားသုံးသူအကာအကွယ် ပေးရေး ဗဟိုကော်မတီကို ဆိုသည်။
- (ဎ) **ဦးစီးဌာန** ဆိုသည်မှာ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးနှင့် စားသုံးသူရေးရာ ဦးစီးဌာနကို ဆိုသည်။

**အခန်း (၂)**

**ရည်ရွယ်ချက်များ**

- ၃။ စားသုံးသူအကာအကွယ်ပေးရေးဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည် -
- (က) စားသုံးသူတို့သည် မိမိတို့၏ အခွင့်အရေးများကို သိရှိနားလည်၍ တောင်းဆိုရယူ နိုင်ရန်နှင့် ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုကို သုံးစွဲရာတွင် လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှုတို့ မခံရစေရန်၊

- (ခ) စားသုံးသူတို့၏ အခွင့်အရေးများကို ထိရောက်စွာ ကာကွယ်နိုင်သောစနစ် တစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လာစေရန်၊
- (ဂ) စားသုံးသူအား ဥပဒေအရ အကာအကွယ်ပေးခြင်း၊ မှန်ကန်ရှင်းလင်းသည့် သတင်း အချက်အလက်များဖြန့်ဝေ အသိပေးခြင်းတို့ပါဝင်သော စားသုံးသူအကာအကွယ်ပေးရေး လုပ်ငန်း အစီအမံ ပေါ်ပေါက်လာစေရန်၊
- (ဃ) စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တို့က စားသုံးသူအကာအကွယ်ပေးရေး လုပ်ငန်းအပေါ် အလေးထား လိုက်နာခြင်းဖြင့် လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် တာဝန်ယူမှုရှိသော အပြုအမူများ ဖြစ်ပေါ်စေရန်၊
- (င) စားသုံးသူတို့၏ ဘေးဥပဒ်အန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စိတ်ကျေနပ်မှုရရှိ စေရေးတို့အတွက် အာမခံချက်ပေးနိုင်သည့် အရည်အသွေးမြင့်မားသော ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှု ဖော်ဆောင်ဖြည့်ဆည်းပေးရန်။

**အခန်း (၃)**

**ဗဟိုကော်မတီဖွဲ့စည်းခြင်း**

၄။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သည်-

- (က) စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများမှ ဒုတိယဝန်ကြီးများ၊ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာနအဖွဲ့အစည်းများမှ အကြီးအကဲများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ မှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ကျွမ်းကျင်သူများက အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဥက္ကဋ္ဌက တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသူများက အတွင်းရေးမှူးနှင့် တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး အဖြစ်လည်းကောင်း ပါဝင်သည့် စားသုံးသူအကာအကွယ်ပေးရေးဗဟိုကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းရမည်။
- (ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ဖွဲ့စည်းသော ဗဟိုကော်မတီကို လိုအပ်သလို ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်း နိုင်သည်။

**အခန်း(၄)**

**ဗဟိုကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ**

၅။ ဗဟိုကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

- (က) ဤဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်များ အောင်မြင်စေရန် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ခ) စားသုံးသူအကာအကွယ်ပေးရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒများ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ အကြံဉာဏ်များ၊ ထောက်ခံချက်များနှင့်ပံ့ပိုးမှုများ ဆောင်ရွက် ပေးခြင်း၊
- (ဂ) ကုန်စည်၊ ဝန်ဆောင်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စားသုံးသူဘေးဥပဒ်အန္တရာယ် ကင်းရှင်းရေး အတွက် ကွင်းဆင်းလေ့လာဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဃ) အစိုးရမဟုတ်သော စားသုံးသူအကာအကွယ်ပေးရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးနှင့် ယင်းအဖွဲ့များ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် အားပေးဆောင်ရွက်ခြင်း၊

- ( င ) စားသုံးသူ အကျိုးစီးပွားအတွက် လူထုဆက်သွယ်ရေးနည်းလမ်းများဖြင့် သတင်း ဖြန့်ဝေပေးခြင်းနှင့် စားသုံးသူတို့၏ သဘောထားကို ရယူခြင်း၊
- ( စ ) စားသုံးသူထံမှဖြစ်စေ၊ စားသုံးသူအကာအကွယ်ပေးရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှဖြစ်စေ စားသုံးသူအကာအကွယ်ပေးရေးနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် တိုင်ကြားမှုများကို လက်ခံဖြေရှင်းပေးခြင်း၊
- ( ဆ ) စားသုံးသူအကာအကွယ်ပေးရေးလုပ်ငန်းနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး စစ်တမ်းများ ကောက်ယူ၍ သုတေသနပြုခြင်းနှင့် ယင်းသုတေသနပြုမှုများကို ပြန်လည် သုံးသပ်၍ စားသုံးသူ များ၏ အကျိုးအတွက် လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊
- ( ဇ ) အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- ( ဈ ) ဘေးဥပဒ်အန္တရာယ်ရှိသော စားသုံးရန်မသင့်သည့် ကုန်စည်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ တားမြစ် နိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများသို့အကြောင်းကြားခြင်း၊
- ( ည ) ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှု စံချိန်စံညွှန်းကျမ်းကျင်မှုအဖွဲ့များနှင့် ဓာတ်ခွဲခန်းများကို လိုအပ်ပါက သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ ဖွဲ့စည်းပေးနိုင်ရန် သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာ ဝန်ကြီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- ( ဋ ) စားသုံးသူ အကျိုးစီးပွားကို ကာကွယ်ပေးရန်နှင့် ယင်းတို့၏ အရေးကိစ္စများကို ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များကို ပညာပေးခြင်း၊
- ( ဌ ) စားသုံးသူအငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းရေးအဖွဲ့က ချမှတ်သော စီမံခန့်ခွဲရေးပြစ်ဒဏ် အပေါ် အယူခံမှုကို အဆုံးအဖြတ်ပေးခြင်း၊
- ( ဍ ) တည်ဆဲဥပဒေနှင့်အညီ ဖွဲ့စည်းပြီးဖြစ်သည့် အစိုးရမဟုတ်သော စားသုံးသူ အကာအကွယ်ပေးရေးအသင်းအဖွဲ့များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

**အခန်း(၅)**

**စားသုံးသူ၏ အခွင့်အရေးနှင့်တာဝန်များ**

- ၆။ (က) စားသုံးသူ၏အခွင့်အရေးများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-
  - (၁) ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုကို ဘေးဥပဒ်အန္တရာယ်ကင်းရှင်းစွာ အသုံးပြု နိုင်ခြင်း၊
  - (၂) ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုကို ရွေးချယ်နိုင်ခြင်းနှင့်ဝန်ခံကတိပြုထားသော တန်ဖိုး၊ စည်းကမ်းချက်များ၊ အာမခံမှုတို့နှင့်အညီ ရယူနိုင်ခြင်း၊
  - (၃) ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှု၏ အခြေအနေ၊ အာမခံချက်တို့နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ပြည့်စုံမှန်ကန်စွာ ရယူခွင့် ရှိခြင်း၊

- (၄) စားသုံးသူ အသုံးပြုသော ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အငြင်းပွားမှုအပေါ် ကြားနာဖြေရှင်းပေးရန် အရေးဆို တိုင်တန်းနိုင်ခြင်း၊ စားသုံးသူအကာအကွယ်ပေးမှုများရရှိနိုင်ခြင်းနှင့် မှန်ကန်သော ဖြေရှင်းမှုရရှိ နိုင်ခြင်း၊
- (၅) ခွဲခြားဆက်ဆံမှုမရှိသည့် မျှတသော ဆက်ဆံမှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုရရှိခြင်း။
- (ခ) စားသုံးသူ၏တာဝန်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-
  - (၁) ဘေးဥပဒ်အန္တရာယ်ကင်းရှင်းစေရန် ရည်ရွယ်ဖော်ပြထားသော ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်နှင့်လမ်းညွှန်ချက်များကို လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
  - (၂) စားသုံးသူအငြင်းပွားမှုများတွင် သင့်လျော်စွာ ဖြေရှင်းပေးသည့် စားသုံးသူ အငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းရေးအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို လိုက်နာခြင်း၊
  - (၃) စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များအပေါ် ထိခိုက်နစ်နာစေရန် ရည်ရွယ်၍ မဟုတ်မမှန် စွပ်စွဲပြောဆိုမှုပြုလုပ်ခြင်းတို့ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊
  - (၄) စားသုံးသူအငြင်းပွားမှုကို သက်ဆိုင်ရာမှဖြေရှင်းနေစဉ် လူထုဆက်သွယ်ရေး နည်းလမ်းများဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းလမ်းဖြင့်ဖြစ်စေ သက်ဆိုင်ရာ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်အပေါ် ထိခိုက်နစ်နာစေရန် ပြောဆိုခြင်း၊ ရေးသားခြင်းနှင့်ပြုမူခြင်း တို့ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။

**အခန်း(၆)**

**စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်၏ အခွင့်အရေးနှင့်တာဝန်များ**

- ၇။ (က) စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်၏အခွင့်အရေးများမှာအောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-
  - (၁) ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှု အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်ရာတွင် သဘော တူညီချက်များ၊ တန်ဖိုးများနှင့်အညီ ငွေပေးချေမှု လက်ခံရယူခြင်း၊
  - (၂) စားသုံးသူအငြင်းပွားမှုတွင် ဥပဒေအရ ကာကွယ်ခံချေပခွင့်ရရှိခြင်း၊
  - (၃) စားသုံးသူ၏ ဆုံးရှုံးနစ်နာမှုသည် မိမိ၏ ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုကြောင့် မဟုတ်ပါက နာမည်ကောင်းပြန်လည်ရရှိရေး ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊
  - (၄) စားသုံးသူ၏ ဆုံးရှုံးနစ်နာမှုသည် ၎င်းဝယ်ယူသော ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုကြောင့် မဟုတ်ကြောင်း ဥပဒေနှင့်အညီ သက်သေပြနိုင်ပါက နာမည်ကောင်းကို ပြန်လည်ရရှိနိုင်ခြင်း။
- (ခ) စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်၏တာဝန်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-
  - (၁) စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကို စီးပွားရေးကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းနှင့်အညီ လုပ်ကိုင်ခြင်း၊

- (၂) ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုအပေါ် ရှင်းလင်းမှန်ကန်သော သတင်း အချက်အလက်များပေးခြင်း၊
- (၃) စားသုံးသူများကို ခွဲခြားမှုမရှိဘဲ ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်စွာ ဆက်ဆံခြင်း၊
- (၄) ရောင်းဝယ်သော သို့မဟုတ် ထုတ်လုပ်သော ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုကို သတ်မှတ်ထားသော စံချိန်စံညွှန်း၊ အရည်အသွေးများအပေါ် အခြေခံ၍ အာမခံချက်ပေးခြင်း၊
- (၅) အရည်အသွေးစမ်းသပ်ရန် လိုအပ်သော ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုကို ဝယ်ယူခြင်းမပြုမီ စားသုံးသူများအား စမ်းသပ်နိုင်သည့်အခွင့်အရေးပေးခြင်း၊
- (၆) အာမခံပေးထားသည့် ကာလအတွင်း ကုန်စည်ကို စားသုံးခြင်း သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုကိုသုံးစွဲခြင်းတို့ကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အာမခံချက် ပေးအပ်ထားသည့်အတိုင်း တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊
- (၇) စားသုံးသူက လက်ခံရရှိထားသော သို့မဟုတ် အသုံးပြုထားသော ကုန်စည်သည် သဘောတူညီချက်နှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိပါက သဘောတူညီထားသည့် စည်းကမ်း အတိုင်း တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊
- (၈) ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်ရာတွင် သဘောတူညီထားသော သဘော တူညီချက် သို့မဟုတ် စာချုပ်ပါဝန်ခံကတိအတိုင်း တိကျစွာလိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (၉) စားသုံးသူအငြင်းပွားမှုကို သက်ဆိုင်ရာမှ ဖြေရှင်းနေစဉ် လူထုဆက်သွယ်ရေး နည်းလမ်းများဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းလမ်းဖြင့်ဖြစ်စေ သက်ဆိုင်ရာ စားသုံးသူ အပေါ် ထိခိုက်နစ်နာစေရန် ပြောဆိုခြင်း၊ ရေးသားခြင်းနှင့် ပြုမူခြင်းတို့ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။

**အခန်း (၇)**

**စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်အတွက် တားမြစ်ချက်များ**

၈။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်သည် အောက်ပါတို့ကို ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ကုန်သွယ်ခြင်း၊ ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုရ-

- (က) သက်ဆိုင်ရာကုန်စည်၏ သတင်းအချက်အလက် သို့မဟုတ် တံဆိပ်အမှတ်အသား ပေါ်တွင် ဖော်ပြထားသော အခြေအနေ၊ အာမခံချက်၊ ထူးခြားချက်၊ အကျိုးသက်ရောက်မှု၊ အသားတင်အလေးချိန်၊ အသားတင်ထုထည်၊ စုစုပေါင်း ပမာဏ၊ အရည်အသွေး၊ အဆင့်အတန်း၊ ဖွဲ့စည်းပုံ၊ ပြုလုပ်ပုံနည်းလမ်း၊ ပုံစံတို့နှင့်ကိုက်ညီမှုမရှိသော ကုန်စည်၊
- (ခ) တံဆိပ်အမှတ်အသားပါ အချက်အလက် သို့မဟုတ် ကြော်ငြာနှင့်အရောင်းမြှင့်တင်ရေး တို့တွင် ပါဝင်သော ဖော်ပြချက်တို့နှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိသော ကုန်စည်၊

- (ဂ) အမည်၊ အရွယ်အစား၊ အသားတင်အလေးချိန်၊ ထုထည်၊ ဖွဲ့စည်းပုံ၊ ညွှန်ကြားချက်၊ ထုတ်လုပ်သည့်ရက်စွဲနှင့် ထုတ်လုပ်သည့်အမှတ်စဉ်၊ နောက်ဆုံးသုံးစွဲရမည့် ရက်စွဲ၊ ဘေးထွက်ဆိုးကျိုး၊ ဓာတ်မတည့်ကြောင်းဖော်ပြချက်၊ ထုတ်လုပ်သည့် ကုမ္ပဏီအမည်နှင့် လိပ်စာ၊ ရောင်းချ ဖြန့်ဖြူးသူအမည်၊ အမှတ်တံဆိပ်၊ သတင်းအချက်အလက်နှင့် ကြိုတင်သတိပေးချက်တို့မပါရှိသော ကုန်စည်၊
- (ဃ) သုံးစွဲပုံနှင့် ပတ်သက်သော သတင်း၊ အချက်အလက် သို့မဟုတ် ညွှန်ကြားချက်များကို ဗဟိုကော်မတီက သတ်မှတ်ထားသော နေ့ရက်မှစ၍ မြန်မာဘာသာ ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ မြန်မာနှင့်အခြားဘာသာတွဲလျက်ဖြစ်စေ ဖော်ပြထားခြင်းမရှိသော ကုန်စည်၊
- (င) မူလထွက်ရှိသည့် နေရာ သို့မဟုတ် ထုတ်လုပ်သည့်နေရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မမှန်မကန် ဖော်ပြထားသည့် ကုန်စည်၊
- (စ) ပြည်တွင်းပြည်ပ အသိအမှတ်ပြုဌာန သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခု၏ ထောက်ခံချက် အရဖြစ်စေ၊ သတ်မှတ်ထားသော စံသတ်မှတ်ချက်များအရဖြစ်စေ ကိုက်ညီမှုမရှိသော ကုန်စည်၊
- (ဆ) သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းက သိပုံနည်းကျ သုတေသနပြုဆောင်ရွက်ချက်၊ တွေ့ရှိချက် အထောက်အထားများမရှိဘဲ ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရဆိုင်ရာ အာမခံချက်များ ဖော်ပြထားသည့် ကုန်စည်၊
- (ဇ) သတ်မှတ်ထားသော စံချိန်စံညွှန်းများနှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိသော ကုန်စည်၊
- (ဈ) သက်ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် သတင်းအချက်အလက်တွင် ဖော်ပြထားသော အခြေအနေ၊ အာမခံချက်၊ ထူးခြားချက်၊ ကာလသတ်မှတ်ချက်၊ အကျိုးသက်ရောက်မှု တို့နှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိသော ဝန်ဆောင်မှု၊
- (ည) ကြော်ငြာနှင့် အရောင်းမြှင့်တင်ရေးတို့တွင် ပါဝင်သော ဖော်ပြချက်တို့နှင့် ကိုက်ညီမှု မရှိသော ဝန်ဆောင်မှု။

၉။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်သည် အောက်ပါအခြေအနေများတွင် ဝယ်ယူသူ သို့မဟုတ် အသုံးပြုသူအား ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်စေရန် ရည်ရွယ်၍ ရောင်းချရန် ကမ်းလှမ်းခြင်း သော်လည်းကောင်း၊ အရောင်းမြှင့်တင်ခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ ကြော်ငြာခြင်းသော်လည်းကောင်း မပြုလုပ်ရ -

- (က) ထုတ်ဖော်ညွှန်းဆိုထားသော အရည်အသွေးစံချိန်စံညွှန်း၊ ပုံစံ သို့မဟုတ် နည်းလမ်း၊ ထူးခြားသောလက္ခဏာ၊ အသုံးပြုမှုတို့နှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိသည့် ဈေးနှုန်းလျှော့ပေးထားသော ကုန်စည် သို့မဟုတ် အထူးဈေးနှုန်းသတ်မှတ်ထားသော ကုန်စည် ဖြစ်ခြင်း၊
- (ခ) သစ်လွင်ကောင်းမွန်သော အခြေအနေတွင် မရှိသော ကုန်စည်ဖြစ်ခြင်း၊
- (ဂ) အခြားကုမ္ပဏီ တစ်ခုခု၏ ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုကို ခိုင်မာသော ထောက်ပံ့မှု နှင့် အာမခံမှုပြုခြင်း၊
- (ဃ) အသုံးမပြုနိုင်သော သို့မဟုတ် မရရှိနိုင်သော ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုဖြစ်ခြင်း၊

- ( င ) အပြစ်အနာအဆာ၊ ချွတ်ယွင်းချက်များကို ဖုံးကွယ်ထားသည့် ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုဖြစ်ခြင်း၊
- ( စ ) အခြားသော ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုကို တိုက်ရိုက် သို့မဟုတ် သွယ်ဝိုက်၍ ချိုးနှိမ်ဖော်ပြခြင်း၊
- ( ဆ ) သတင်းအချက်အလက်အပြည့်အစုံ ခိုင်မာမှုမရှိသော ချဲ့ကားဖော်ပြမှုများကို အသုံးပြုခြင်း၊
- ( ဇ ) မသေချာမရေရာသော ကတိကဝတ်ပြုမှုများဖြင့် ကမ်းလှမ်း၍ ရောင်းချသော သို့မဟုတ် ပေးအပ်သော ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုဖြစ်ခြင်း။

၁၀။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်သည် ရောင်းဝယ်မှုပြုလုပ်ရာတွင် စားသုံးသူအား အောက်ပါ အခြေအနေတစ်ခုခုဖြင့် လိမ်လည် လှည့်ဖြားမှုမပြုရ -

- (က) ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုသည် သတ်မှတ်စံချိန်စံညွှန်း၊ အရည်အသွေးတို့နှင့် ကိုက်ညီသည်ဟု မမှန်မကန်ဖော်ပြခြင်း၊
- ( ခ ) ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှု၏ ချွတ်ယွင်းချက်ကို ဖုံးကွယ်ဖော်ပြခြင်း၊
- ( ဂ ) ကမ်းလှမ်းထားသော ကုန်စည်မဟုတ်ဘဲ အခြားကုန်စည်ကို အစားထိုးရောင်းချခြင်း၊
- ( ဃ ) ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုအား အရောင်းမြှင့်တင်ရောင်းချခြင်း မပြုလုပ်မီ ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှု၏ ဈေးနှုန်းများကို တိုးမြှင့်ခြင်း၊
- ( င ) နောက်ဆုံးသုံးစွဲရမည့် ရက်စွဲ ကျော်လွန်နေသော ကုန်စည်ကို ပြုပြင်မွမ်းမံ၍ ရောင်းချခြင်း၊ ရောနှောရောင်းချခြင်း၊
- ( စ ) အမျိုးအစားတူ အရည်အသွေးနိမ့်ကုန်စည်ကို ရောနှောရောင်းချခြင်းနှင့် အမျိုးအစား မတူ စားသုံးရန်မသင့်သော ကုန်စည်ကို ရောနှောရောင်းချခြင်း။

၁၁။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်သည် မူလက ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုကို သတ်မှတ်ထားသော ကာလအတွင်း ရောင်းချရန် သို့မဟုတ် ကမ်းလှမ်းထားသော၊ အရောင်းမြှင့်တင်ထားသော၊ ကြေညာ ထားသောပမာဏ၊ အရေအတွက်အတိုင်း ရောင်းချရန် အစီအစဉ်မရှိဘဲ ယင်းတို့ကို အချိန်ကာလ တစ်ခုအတွင်း အထူးဈေးနှုန်းဖြင့် ရောင်းချရန်ကမ်းလှမ်းခြင်း၊ အရောင်းမြှင့်တင်ခြင်းနှင့် ကြေညာခြင်း တို့ မပြုရ။

၁၂။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်သည် အခြားကုန်စည်ကို ဆုကြေးအနေဖြင့်ပေးရန် သို့မဟုတ် အခမဲ့ ဝန်ဆောင်မှုပေးရန် ကတိပြုထားသော်လည်း အမှန်တကယ်ပေးအပ်နိုင်ခြင်း မရှိပါက ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုကို ရောင်းချရန် ကမ်းလှမ်းခြင်း၊ အရောင်းမြှင့်တင်ခြင်း သို့မဟုတ် ကြေညာ ခြင်းမပြုရ။

၁၃။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်သည် စားသုံးသူ၏ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာကိုဖြစ်စေ၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာကို ဖြစ်စေ အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေမည့် နည်းလမ်းတစ်ခုခုဖြင့်ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုအား ရောင်းချရန် ကမ်းလှမ်းခြင်း သို့မဟုတ် ကြေညာခြင်းမပြုရ။



၁၄။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်သည် အောက်ပါကြော်ငြာအမျိုးအစားများကို ကြော်ငြာခြင်း မပြုလုပ်ရ -

- (က) ကုန်စည်၏ အရည်အသွေး၊ အရေအတွက်၊ ကုန်စည်တွင်ပါဝင်သော ပစ္စည်းများ၊ ကုန်စည်အား အသုံးပြုပုံ၊ ကုန်စည်၏ ဈေးနှုန်း၊ ဝန်ဆောင်မှုနှုန်းထားနှင့် ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုကို ပေးအပ်နိုင်သည့်အချိန်တို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ စားသုံးသူများအား လိမ်လည်ထားသော ကြော်ငြာများ၊
- (ခ) ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှု၏ အာမခံပေးထားမှုအပေါ် လိမ်လည်ထားသော ကြော်ငြာများ၊
- (ဂ) ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မဟုတ်မမှန်သော သတင်း အချက်အလက်များ ပါဝင်သည့်ကြော်ငြာများ၊
- (ဃ) ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အန္တရာယ်ရှိမှုအား အသိပေး ခြင်းမရှိသော ကြော်ငြာများ၊
- (င) သက်ဆိုင်သူ၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ တစ်စုံတစ်ဦး သို့မဟုတ် အဖြစ်အပျက်တစ်ခုအပေါ် အသုံးပြုထားသော ကြော်ငြာများ၊
- (စ) ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များ၊ လူမှုကျင့်ဝတ်များကိုဖောက်ဖျက်သည့် ကြော်ငြာများ။

၁၅။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင် သို့မဟုတ် ကြော်ငြာလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သူတို့သည် မိမိတို့ ကြော်ငြာ၏ အကျိုးဆက်များကို တာဝန်ယူရမည်။

**အခန်း (၈)**

**စားသုံးသူအငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းတာဝန်များ**

၁၆။ ဗဟိုကော်မတီသည် စားသုံးသူအကာအကွယ်ပေးရေးလုပ်ငန်းများ စနစ်တကျ ဆောင်ရွက် နိုင်ရန်နှင့် စားသုံးသူများ၏ အငြင်းပွားမှုဆိုင်ရာကိစ္စများ ဖြေရှင်းနိုင်ရေးအတွက် စားသုံးသူ အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းရေးအဖွဲ့များကို သင့်လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်များတွင် ဖွဲ့စည်းရမည်။

၁၇။ စားသုံးသူအငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းရေးအဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည် -

- (က) စားသုံးသူအငြင်းပွားမှုများကို စေ့စပ်ညှိနှိုင်းပေးခြင်း၊ ဖြေရှင်းပေးခြင်း၊
- (ခ) စားသုံးသူအကာအကွယ်ပေးရေးနှင့် စပ်လျဉ်းသော အသိပညာ ဗဟုသုတများကို စားသုံးသူအား ဖြန့်ဖြူးပေးခြင်း၊
- (ဂ) ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စားသုံးသူ၏ စာဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်းတိုင်ကြားမှုကို လက်ခံစစ်ဆေးခြင်း၊
- (ဃ) ဗဟိုကော်မတီက အခါအားလျော်စွာပေးအပ်သော တာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ခြင်း။

**အခန်း (၉)**

**စားသုံးသူအငြင်းပွားမှုအား ဖြေရှင်းခြင်း**

၁၈။ စားသုံးသူအငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းရေးအဖွဲ့သည် စားသုံးသူအငြင်းပွားမှုများကို ဖြေရှင်းရာတွင် အောက်ပါတို့ကို ဆောင်ရွက်ရမည်-

- (က) ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်သည်ဟု စွပ်စွဲခံရသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်ကို ခေါ်ယူ စစ်ဆေးခြင်း၊
- (ခ) စားသုံးသူအငြင်းပွားမှုကို သိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ မျက်မြင်သက်သေများနှင့်ကျွမ်းကျင်သူ တို့ကို ခေါ်ယူစစ်ဆေးခြင်း၊
- (ဂ) စုံစမ်းစစ်ဆေးရာ၌ လိုအပ်သော စာရွက်စာတမ်းများနှင့် အခြားသက်သေခံ ပစ္စည်းများကို စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်း၊
- (ဃ) စားသုံးသူဘက်မှ ဆုံးရှုံးမှုရှိ မရှိ စစ်ဆေးခြင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်း၊
- (င) စားသုံးသူအငြင်းပွားမှုတွင် ကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်ကို စားသုံးသူ အကာအကွယ်ပေးရေးနှင့် စပ်လျဉ်းသော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အသိပေး အကြောင်းကြားခြင်း၊
- (စ) ပုဒ်မ ၈ ပါ တားမြစ်ချက်များကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ပါက အရေးယူခြင်း။

**အခန်း (၁၀)**

**စားသုံးသူအငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းရေးအဖွဲ့၏ အရေးယူပိုင်ခွင့်**

၁၉။ စားသုံးသူအငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းရေးအဖွဲ့သည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်က ပုဒ်မ ၇၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) တွင် ဖော်ပြထားသည့် တာဝန်တစ်ရပ်ရပ်ကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ကြောင်း သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၈ တွင် ဖော်ပြထားသည့် တားမြစ်ချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိပါက အောက်ပါ အရေးယူမှု တစ်ရပ်ရပ်ကိုဖြစ်စေ၊ တစ်ရပ်ထက်ပိုသော အရေးယူမှုများကိုဖြစ်စေ ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက် နိုင်သည် -

- (က) သတိပေးခြင်း၊
- (ခ) ပြင်းထန်စွာသတိပေးခြင်း၊
- (ဂ) လျော်ကြေးပေးစေခြင်း၊
- (ဃ) အငြင်းပွားလျက်ရှိသော ကုန်စည်ကို ရောင်းချဖြန့်ဖြူးခြင်းအား ကာလအကန့်အသတ် ဖြင့် တားမြစ်ခြင်း၊
- (င) ကုန်စည်ကိုဈေးကွက်အတွင်းမှ ပြန်လည်သိမ်းဆည်းစေခြင်း၊
- (စ) စားသုံးသူတို့အား ဘေးဥပဒ်အန္တရာယ်ဖြစ်စေနိုင်သော ကုန်စည်များကို ဖျက်ဆီးစေခြင်း၊
- (ဆ) လုပ်ငန်းလိုင်စင် ယာယီပိတ်သိမ်းခြင်း သို့မဟုတ် အမြဲတမ်းပိတ်သိမ်းခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါက သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း။

၂၀။ ပုဒ်မ ၁၉ ပါ အရေးယူဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ချမှတ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မကျေနပ်သူသည် ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၆၀ အတွင်း ဗဟိုကော်မတီသို့ အယူခံဝင်နိုင်သည်။

၂၁။ ဗဟိုကော်မတီသည် စားသုံးသူအငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းရေးအဖွဲ့ကချမှတ်သော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်းပြုနိုင်သည်။ ဗဟိုကော်မတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက် သည် အပြီးအပြတ်ဖြစ်စေရမည်။

၂၂။ ဦးစီးဌာနသည် ဤအခန်းပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ချမှတ်ထားသော အမိန့်အရ လျော်ကြေး ပေးဆောင်ရန် ပျက်ကွက်သူအပေါ် ဝင်ငွေခွန်မပြေ ကျန်ငွေဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ အရကောက်ခံခွင့်ရှိသည်။ ထိုသို့ ကောက်ခံရာတွင် သင့်လျော်သော အရာရှိတစ်ဦးဦးကို ကော်လိတ်တော်အရာရှိအဖြစ် ခန့်အပ် တာဝန်ပေးနိုင်သည်။

**အခန်း (၁၁)**

**ပြစ်မှုနှင့်ပြစ်ဒဏ်များ**

၂၃။ မည်သည့်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်မဆို ပုဒ်မ ၉၊ ပုဒ်မ ၁၀၊ ပုဒ်မ ၁၁၊ ပုဒ်မ ၁၂၊ ပုဒ်မ ၁၃ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၁၄ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် သုံးနှစ်ထက် မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ်သိန်းငါးဆယ်ထက် မပိုသော ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ခြင်းခံရမည်။

၂၄။ ပုဒ်မ ၂၃ အရ ပြစ်ဒဏ်ကျခံစေရကာမူ စားသုံးသူသည် မိမိ၏ နစ်နာမှုအတွက် တရားမကြောင်းအရလည်း တရားစွဲဆိုနိုင်သည်။

**အခန်း(၁၂)**

**အထွေထွေ**

၂၅။ ကုန်စည်ရောင်းချသူသည် ဝယ်ယူသည့် ကုန်စည်အတွက် ဝယ်ယူသူအား ပြေစာ ပေးအပ်ရမည်။ ပြေစာတွင် ဝယ်ယူသူလိပ်စာ၊ အမည်၊ ဝယ်ယူသည့်နေ့စွဲ၊ ဝယ်ယူသည့်ပစ္စည်း အမျိုးအမည်၊ အရေအတွက်၊ ပစ္စည်းတစ်ခုချင်းအတွက် ကျသင့်ငွေပမာဏ၊ အခွန်ကဲ့သို့သော သီးခြားဖော်ပြချက် အပါအဝင် စုစုပေါင်းကျသင့်ငွေပမာဏ၊ ကုန်စည်မော်ဒယ်နံပါတ်၊ ထုတ်လုပ်သည့် နေရာဒေသနှင့် သက်ဆိုင်ရာက သတ်မှတ်ထားသော အခြားအချက်အလက်များ ပါဝင်ရမည်။

၂၆။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်သည် ပုဒ်မ ၉ ပါ ထင်ယောင်ထင်မှား ဖြစ်စေရန် ရည်ရွယ်ချက် မရှိကြောင်း သက်သေပြရန် တာဝန်ရှိသည်။

၂၇။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တစ်ရပ်ရပ်နှင့် သက်ဆိုင်သည့် ကိစ္စရပ်များကို ဤဥပဒေနှင့် အညီသာလျှင် ဆောင်ရွက်ရမည်။

၂၈။ ဗဟိုကော်မတီသည် ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုအတွက် စံချိန်စံညွှန်းများကို သီးခြား ကျွမ်းကျင်မှုအဖွဲ့များဖွဲ့စည်း၍

ဖြစ်စေ၊ သက်ဆိုင်ရာ တည်ဆဲဥပဒေများအရ ခန့်အပ်တာဝန် ပေးထားသော စစ်ဆေးရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ထားသော ဓာတ်ခွဲခန်းများအား ရွေးချယ်သတ်မှတ်၍ဖြစ်စေ ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

၂၉။ (က) ဗဟိုကော်မတီသည် ကုန်စည် သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စံချိန်စံညွှန်းများ နှင့် ကိုက်ညီမှု ရှိ မရှိ ဓာတ်ခွဲစမ်းသပ်စစ်ဆေးသည့် ဌာနနှင့်အဖွဲ့အစည်းများကို အသိအမှတ်ပြုနိုင်သည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ဗဟိုကော်မတီက အသိအမှတ်ပြုသော ဌာနနှင့်အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုခု၏ ဓာတ်ခွဲစမ်းသပ်စစ်ဆေးချက်သည် အပြီးသတ် သက်သေခံချက် ဖြစ်စေရမည်။

၃၀။ စားသုံးသူအငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းရေးအဖွဲ့သည် စားသုံးသူအငြင်းပွားမှုများကို ဆုံးဖြတ် ဖြေရှင်း ဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်ပါက တည်ဆဲဥပဒေနှင့်အညီ ဖွဲ့စည်းထားသော အစိုးရ မဟုတ်သော စားသုံးသူအကာအကွယ်ပေးရေး အသင်းအဖွဲ့များနှင့်ပူးပေါင်း၍ အကြံဉာဏ်များကို ရယူဆောင်ရွက် နိုင်သည်။

၃၁။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် -

(က) ဝန်ကြီးဌာနသည် လိုအပ်သော နည်းဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်းနှင့် စည်းကမ်းများကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

(ခ) ဝန်ကြီးဌာနနှင့် ဗဟိုကော်မတီတို့သည် လိုအပ်သော အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို လည်းကောင်း၊ ဦးစီးဌာနသည် အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်များကို လည်းကောင်း ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

---

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ကျွန်ုပ်လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။

(ပုံ) သိန်းစိန်

နိုင်ငံတော်သမ္မတ

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်